

ВИТЯГ
з протоколу засідання № 5
кафедри управління
від «14» квітня 2021 року

ПРИСУТНІ: Ільїч Л.М., Акіліна О.В., Поспелова Т.В., Гладкова В.М., Кожем'якіна С.М., Марухленко О.В., Рябець К.А., Краус К.М., Панченко А.Г., Тимчик О.А., Штепа О.В., Яковенко І.В., Звонар В.П.

Порядок денний

5. Про обговорення напрацювань ініціативної (робочої) групи ОПП «Менеджмент організацій», підготовлених з урахуванням зауважень експертної групи НАЗЯВО та ГЕР.

Слухали:

Гаранта ОП Акіліну О.В., яка представила результати засідання ініціативної групи від 13 квітня 2021 р. згідно з протоколом та узагальненими матеріалами (Додатки 1–3). Повідомлено про:

- пропозиції ініціативної групи щодо уточнення мети ОП, відображення регіонального та муніципального аспектів;
- доповнення переліку компетентностей ФКу-16 і ФКу-17;
- необхідність включення компонентів «Міжнародний менеджмент», «Адміністративний менеджмент», «Економічний аналіз», «Електронне підприємництво (Електронна комерція)», «Основи проектного менеджменту»;
- уточнення структури компонентів з бізнес-процесів: «Технологія розробки та управління бізнес-процесами» – до обов'язкової частини, «Реінжиніринг бізнес-процесів» – до вибіркової частини;
- включення до вибіркового блоку освітнього компонента «HR-аналітика» замість «Технології управління людськими ресурсами», що дублює ОК «Управління персоналом та HR-брендинг»;
- дві альтернативні позиції щодо розташування правових ОК («Законодавче забезпечення»);
- пропозиції щодо формування soft skills через діяльність Центрів компетентностей та співпрацю з HR-агенцією UGEN;
- рекомендації за критеріями 3–9, включно зі створенням сторінки гаранта, оновленням РНП, розширенням участі практиків, оновленням літератури, політикою академічної мобільності тощо.

Наголошено, що усі пропозиції оформлені у вигляді узагальнюючої таблиці (Додаток 1) та доповідних аналітичних матеріалів (Додатки 2–4)

Виступили: Краус К.М. – з підтримкою пропозицій ініціативної групи; Звонар В.П. – з пропозицією включення до 7 семестру освітнього компонента «Основи наукових досліджень» за рахунок скорочення обсягу практики з метою посилення компетентностей, необхідних для підготовки та написання кваліфікаційної бакалаврської роботи.

Ухвалили:

5.1. Взяти до відома інформацію гаранта ОП щодо напрацювань ініціативної групи та результати обговорення членами кафедри.

5.2. Підтримати запропоновані ініціативною групою зміни до ОПІ «Менеджмент організацій» згідно з матеріалами Додатків 1–4, за винятком пропозиції щодо збереження освітнього компонента «Законодавче забезпечення управління» на 2 курсі, як такої, що не відповідає рекомендаціям НАЗЯВО.

5.2. Назву пропонованого освітнього компонента залишити в редакції «Електронна комерція». Запровадження змісту цього освітнього компонента реалізувати не шляхом введення окремого освітнього компонента, а шляхом інтеграції відповідного змісту як навчального модуля до чинного освітнього компонента «Інформаційне забезпечення системи управління підприємства». При цьому попередній зміст освітнього компонента структурувати та сконцентрувати в навчальному модулі 1 «Управлінський облік», а навчальним модулем 2 визначити «Електронну комерцію».

5.3. Ввести у 7 семестрі новий освітній компонент «Основи наукових досліджень».

5.3. Підготувати редакцію ОП для винесення на громадське обговорення та подання на засідання Ради роботодавців у визначені графіком строки.

Голосували: «за» - одноголосно

Завідувач кафедри управління

Людмила ІЛЬІЧ

Секретар

Алла ПАНЧЕНКО

**Таблиця опрацювання зауважень експертної групи та ГЕР
і пропозицій ініціативної групи щодо їх виправлення
до проекту нової редакції ОПП «Менеджмент організацій» (2021 р.)**

Зауваження	Пропозиції по їх виправленню	ПІБ
Критерій 1. Рекомендовано визначити у меті ОП «Менеджмент організацій» наявні аспекти унікальності (особливостей) програми. Запропоновано відобразити регіональний фокус програми у ПРН, зважаючи на комунальну власність ЗВО. При оновленні програми варто вивчити і врахувати досвід аналогічних іноземних ОП. Запропоновано додати частину загальних та/або фахових компетентностей понад ті, що зафіксовані у стандарті, (а також ДФК-1 і ДФК-2), з метою підвищення рівня унікальності програми та кращого врахування позицій стейкхолдерів (із дотриманням вимог розділу III бакалаврського Стандарту вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент»).	Критерій 1: 1.1. Мету ОП «Менеджмент організацій» пропонується уточнити з урахуванням регіонального аспекту та унікальності програми. Запропоноване формулювання: <i>«Мета освітньої програми полягає у формуванні особистості та підготовці висококваліфікованих фахівців з менеджменту організацій, які володіють сучасним управлінським мисленням, системними теоретичними знаннями та практичними навичками управління організаціями, процесами і ресурсами, а також компетентностями з аналізу, прогнозування та прийняття управлінських рішень з урахуванням специфіки громади м. Києва та міського середовища».</i> 1.2. Регіональний фокус ОП пропонується додатково відобразити у формулюванні фахових компетентностей (ФК1, ФК2, ФК3) шляхом акцентування на управлінні організаціями в умовах розвитку місцевого самоврядування та муніципальної економіки. 1.3. При оновленні ОП пропонується врахувати досвід іноземних університетів, зокрема напрацювання, отримані в межах міжнародного проекту «Teaching Digital Entrepreneurship» (Grant Agreement № 2020-1-PL01-KA203-081784) за участю Краківського економічного університету, Університету Хаен (Іспанія), Університету Фоджа (Італія). На основі цих матеріалів пропонується розроблення нового освітнього компонента з електронного підприємництва (електронної комерції) (див. Додаток 2).	Яковенко І.В. Акіліна О.В. Штепа О.В.

	1.4. При оновленні ОП пропонується також врахувати досвід аналогічних програм провідних українських університетів, зокрема: Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, НаУКМА, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, ХНЕУ ім. С. Кузнеця та Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Проаналізовано мету програм, склад обов'язкових компонентів та вибіркового блоків. Особливу увагу привернули дисципліни, пов'язані з міжнародним менеджментом (міжнародною економікою, зовнішньоекономічною діяльністю), адміністративним менеджментом, економічним аналізом, розвитком soft skills. За результатами цього аналізу пропонується включення в оновлену редакцію ОП нових освітніх компонентів: «Міжнародний менеджмент», «Адміністративний менеджмент», «Економічний аналіз» та перевести ОК з бізнес-процесів в основний блок ОП. (Див. Додаток 3) 1.5. До переліку фахових компетентностей пропонується додати: – ФКу-16 – <i>здатність використовувати знання в галузі економіки та економічного аналізу в практичній діяльності, застосовувати економічні теорії при управлінні бізнесом та персоналом;</i> – ФКу-17 – <i>здатність до підготовки та реалізації організаційних проєктів.</i> Ці компетентності спрямовані на підвищення унікальності ОП та краще врахування позицій стейкхолдерів. Також до питання аналітичних дисциплін (пропозиції Яковенка І.В.) доцільно віднести пропозицію щодо включення до вибіркового блоку освітнього компонента «HR-аналітика», замість ОК «Управління людськими ресурсами», що дублює ОК «Управління персоналом та HR-брендинг». 1.6. Для забезпечення послідовності підготовки здобувачів при проходженні виробничих практик пропонується залишати студента на одній базі практики протягом усіх етапів практики 4 курсу. Це забезпечить неперервність завдань, глибше розуміння функціонування організації та підвищення якості результатів практичної підготовки (див. Додаток 4). Також підтримано пропозицію щодо посилення теоретичного підґрунтя	Яковенко І.В. Акіліна О.В., Ільч Л.М. Катющенко О.В. Катющенко О.В.
--	---	---

Критерій 2. З метою чіткої ідентифікації пререквізитів та постреквізитів у структурно-логічній схемі ОП важливо відобразити міжпредметні зв'язки. Варто переглянути блоки вибіркового освітніх компонентів таким чином, щоб процедура вибору не призводила до того, що дисципліна «Господарське законодавство» у двох варіантах вибору є безальтернативною. У освітній програмі рекомендовано забезпечити формування управлінських компетентностей здобувачів вищої освіти не раніше набуття ними правових компетентностей. Запропоновано розглянути можливість створення додаткових умов для отримання соціальних навичок (soft skills) через навчання здобувачів на відповідних факультативах або спеціальних курсах у ЗВО.	організаційної та управлінської діяльності шляхом включення до оновленої ОП освітнього компонента «Основи проектного менеджменту». Критерій 2. 2.1. Для посилення логічної структури ОП і дотримання послідовності формування правових та управлінських компетентностей пропонується: - перенести ОК «Законодавче забезпечення» на 1 курс і включити до його змістової частини модуль «Господарське законодавство» відповідно до рекомендацій експертів; Є альтернативна думка по цьому зауваженню: студент-менеджер першочергово має опанувати специфіку об'єктів та предметів управління, а потім вже усвідомлено вивчати законодавство, до того ж вивчення окремих питань законодавчої бази передбачено при опануванні управлінських ОК. Тобто, «Законодавче забезпечення управління (трудове, адміністративне, фінансове)» пропонується залишити на 2 курсі. - у вибіркового блоці, орієнтованому на управління персоналом, замінити дисципліну «Господарське законодавство» на ОК «Трудове законодавство», що дозволить краще врахувати специфіку блоку. 2.2. Формування soft skills пропонується посилити за рахунок: - системного залучення здобувачів до проєктних заходів HR-агенції UGEN, спрямованих на розвиток комунікаційних, командних та лідерських навичок (ця діяльність вже здійснювалася й відображена в подіях кафедри, проте буде додатково структурована й інтегрована в логіку ОП); - розширення практики тренінгів і практичних занять у межах роботи Центру основ управління із застосуванням інтерактивних методів навчання.	Львів Л.М. Акіліна О.В. Яковенко І.В. Акіліна О.В. Ярмошенко М.Л., Акіліна О.В.
---	--	---

Критерій 3. Рекомендовано розробити окреме Положення про перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, а також створити процедуру або інструментарій доведення інформації до здобувачів (наприклад, тематичні зустрічі представників адміністрації ЗВО або відповідальних осіб із здобувачами освіти, додання окремого пункту в систему дистанційної освіти тощо). Доцільно створити електронний архів положень та програм, які знаходяться на доопрацюванні та/або перегляді, щоб стейкхолдери мали можливість стежити за змінами, які відбуваються в положеннях та програмах, які є складовими реалізації ОП та навчання за нею. Варто розглянути можливість залучення здобувачів ОП до програм академічної мобільності під час навчання на молодших курсах, на яких низька щільність графіку практик дозволить їм реалізувати своє право на академічну мобільність. Критерій 4. Запропоновано відобразити більш сучасну рекомендовану літературу у робочих програмах навчальних дисциплін, зважаючи на динамічність змін у галузі. Також варто було б створити сторінку з результатами наукових здобутків здобувачів (зокрема, результатів участі у конкурсах студентських наукових робіт, перелік публікацій здобувачів тощо), систематизувати інформацію про	Критерій 3. 3.1. Питання розроблення окремого Положення про перезарахування результатів неформальної освіти належить до компетенції університетського рівня. Робоча група ОП підтримує рекомендацію експертів і ініціюватиме обговорення цього питання з відповідальними структурними підрозділами університету. 3.2. Всі версії ОПП та навчальних планів, у тому числі такі, що були оновлені чи знаходяться в процесі уточнення, вже доступні на сайті університету. Окрема рубрика для обговорення змін діє на сторінці ОП. Разом з тим, для більшої прозорості пропонується додатково працювати це питання. 3.3. Програма академічної мобільності з Університетом Ченстохово (Польща) вже реалізується із залученням здобувачів, у тому числі саме з молодших курсів. Інформацію про можливості участі в програмах мобільності пропонується додатково актуалізувати у комунікаціях із здобувачами. Критерій 4. 4.1. У нових РНП рекомендована літературу оновити з урахуванням сучасних джерел, міжнародних видань та електронних ресурсів. При цьому добір літератури здійснювати не лише за формальною ознакою року видання, а й з урахуванням наукової та практичної цінності джерел. 4.2. Інформація про наукові здобутки здобувачів (участь у конкурсах, конференціях, публікації тощо) вже висвітлювалася на сайті університету, зокрема на сторінках центрів компетентностей та на сторінці наукового гуртка. Надалі цю інформацію пропонується додатково систематизувати й	Акіліна О.В., Ільїч Л.М. Штепа О.В. Акіліна О.В., Ільїч Л.М. Ільїч Л.М.
---	---	---

результативність міжнародної діяльності викладачів та здобувачів кафедри. Це б дозволило популяризувати студентську науку та міжнародну активність. Приділити більшу увагу вивченню іноземної мови, адже вона є важливою для здобувачів (це встановлено під зустрічі зі здобувачами, а також після виявлення в індивідуальних навчальних планах, що здобувачі часто обирають з каталогу навчальну дисципліну «Міжнародні екзамени з англійської мови»). Одним із провідних принципів вищої освіти є студентоцентрованість, тому рекомендовано розробити силабуси навчальних дисциплін, які є більш структурованими, логічно побудованими та зрозумілими для студентів та абітурієнтів.	зосередити на окремій сторінці, присвяченій студентській науці та досягненням здобувачів. 4.3. Посилення уваги до вивчення іноземної мови вже реалізується через системне забезпечення можливості обирати вибірково дисципліну «Міжнародні екзамени з англійської мови», яка протягом багатьох років користується підвищеним попитом серед здобувачів. Додатково пропонується залучення студентів до проходження англійськомовного онлайн-курсу з електронного врядування (розробленого у співпраці з Таллінським технологічним університетом, Естонія) в межах ОК15 «Державне та регіональне управління». Під час вивчення курсу здобувачі отримують консультативну підтримку кафедри іноземних мов. 4.4. Зауваження про силабус знято ГЕР.	Акіліна О.В.
Критерій 5. Запропоновано відобразити в робочих програмах навчальних дисциплін всі види контролю (вхідний, проміжний та підсумковий), зазначені у Положенні про організацію освітнього процесу (п. 9.3.4). Варто забезпечити повну відповідність Стандарту вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» за першим (бакалаврським) рівнем у контексті вимог розділу VI «Форми атестації здобувачів вищої освіти» та вказати у ОП обов'язкові вимоги до кваліфікаційної роботи. Рекомендовано відкорегувати зміст довідки ЗВО про автоматизовану перевірку бакалаврської роботи на плагіат із	Критерій 5. 5.1. Чинні РНП відповідають внутрішньоуніверситетським вимогам. Вхідний контроль доцільно застосовувати там, де є об'єктивна потреба у вирівнюванні рівня підготовки (наприклад, у «Вищій математиці»). Для фахових дисциплін 1 курсу така форма контролю не є обов'язковою. Водночас при розробленні нових РНП пропонується розглянути можливість більш системного відображення вхідного, проміжного та підсумкового контролю відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та логіко-структурних зв'язків між компонентами. 5.2. Форму атестації здобувачів за ОП буде чітко визначено як захист кваліфікаційної бакалаврської роботи. В ОП пропонується зафіксувати таке формулювання (з урахуванням зауважень експертів):	Ільїч Л.М. Акіліна О.В.

зазначенням рівня унікальності. Також зазначений документ варто створювати не лише з огляду на Закон України «Про авторське право та суміжні права», а й Закони України «Про освіту» (ст. 42) та «Про вищу освіту» (ст. 6, п. 2; ст. 16, п. 2; ст. 32, п. 3; ст. 69, п. 6). Доцільно підвищити рівень аналізу наявності текстових запозичень без належних посилань після технічної перевірки наукових та/або кваліфікаційних робіт (лист Міністерства освіти і науки України № 1/9-263 від 20 травня 2020 р. - https://bit.ly/3brYkKi).	– атестація проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи; – кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми у сфері управління, із застосуванням теорій та методів економічної науки; – кваліфікаційна робота перевіряється на наявність академічного плагіату; – робота оприлюднюється в інституційному репозиторії університету; – виконання ОП у повному обсязі завершується видачею документа про освіту встановленого зразка. 5.3. Питання форми довідки про перевірку на академічний плагіат та процедури аналізу запозичень належить до компетенції університетських органів управління та відповідальних підрозділів. Завідувач кафедри підтримує рекомендації експертів і пропонує долучитися до опрацювання цих процедур на рівні університету.	Ільїч Л.М.
Критерій 6. Доцільно залучати до аудиторних занять професіоналів-практиків з бізнес середовища, а не лише з освітнього середовища та сектору державного управління, адже існує позитивний досвід залучення експертів з різних галузей та представників роботодавців до гостьових лекцій. Запропоновано відобразити на сайті ННЦ розвитку персоналу та лідерства умови участі у програмах підвищення кваліфікації. Рекомендовано підвищити публікаційну активність викладачів з тематики навчальних дисциплін. Враховуючи позитивний досвід створення Рад роботодавців, запропоновано розглянути можливість створення Рад	Критерій 6. 6.1. Питання посилення участі професіоналів-практиків у навчальному процесі є пріоритетним. Гарант ОПП вже співпрацює з HR-агенцією UGEN, у межах чого студенти беруть участь у семінарах, тренінгах та кейс-чемпіонатах за участю представників бізнес-середовища. Цю співпрацю пропонується продовжувати й розширювати, зокрема через системне залучення практиків до гостьових лекцій, тренінгів та проєктних форм роботи. 6.2. Публікаційну активність викладачів за тематикою навчальних дисциплін пропонується посилити та передбачити стимулювання підготовки публікацій, участі у наукових та науково-практичних заходах, а також пошуку можливостей для спільних досліджень із роботодавцями. Решта поза нашою компетенцією.	Акіліна О.В. Штепа О.В.

випускників. Критерій 8. Варто забезпечити регулярне дотримання на ОП «Менеджмент організацій» визначених ЗВО термінів періодичного перегляду освітньої програми. Доцільно внести зміни до ОП «Менеджмент організацій» відповідно до положень п. 17 та п. 20 ч. 1 ст. 1 ЗУ «Про вищу освіту», а також роз'яснення НА стосовно використання категорії «спеціалізація» (https://bit.ly/2ZfEI6u). Варто забезпечити повну відповідність ОП «Менеджмент організацій» Стандарту вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти у контексті вимог розділу VI «Форми атестації здобувачів вищої освіти», який передбачає атестацію у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи із чіткими обов'язковими вимогами до неї. Пропозиції роботодавців щодо змісту ОП потребують більш глибокого урахування в перспективі. Доцільно більш активно залучати здобувачів вищої освіти до тематичного оновлення навчальних дисциплін та формування ПРН. Критерій 9. Рекомендовано у розділі «Обговорення освітніх програм» розміщувати проєкт ОП із контактами для отримання зауважень та пропозицій від стейкхолдерів. З метою публічної довіри та	Критерій 8. 8.1. Спеціалізацію прибрати, відповідно до зауваження 8.2. Продумати процедуру більш широкого обговорення з стейкхолдерами. Опитати випускників щодо старої ОП та її нової редакції. В робочу групу по створенню нової редакції ОПП наразі вже включено: • Катющенко Ольгу Володимирівну, директора сервісних служб ТОВ «Starlight Production», кандидат технічних наук; • Ярмошенко Марину Леонідівну, випускницю ОПП «Менеджмент організацій» (2017-2021 р.н.) Київського університету імені Бориса Грінченка. 8.3. Представити сформований проєкт ОП на обговорення з Радою роботодавців ФІТУ. 8.4. Опитування здобувачів вже відбуваються в межах роботи Центрів компетентностей регулярно й пропозиції та зауваження вже враховуються. Критерій 9. У межах оновлення ОП пропонується: • створити окрему сторінку гаранта освітньої програми із зазначенням контактів для зворотного зв'язку зі стейкхолдерами;	Акіліна О.В Катющенко О.В. Ярмошенко М.Л. Акіліна О.В
--	---	---

інформування зацікавлених сторін щодо потенційних змін у освітньому процесі доцільно оприлюднювати уніфіковану таблицю із пропозиціями та зауваженнями стейкхолдерів після громадського обговорення проекту ОП. Оприлюднення на сайті актуальне і для обґрунтування схвалених та відхилених проєктною/робочою групою пропозицій стейкхолдерів у доопрацьованій та оновленій освітній програмі.	• на сторінці «Обговорення освітніх програм» розмістити проєкт ОП із можливістю подання зауважень і пропозицій; • після громадського обговорення проєкту ОП оприлюднити уніфіковану таблицю із пропозиціями стейкхолдерів та рішеннями робочої групи щодо їх урахування / відхилення.	
---	--	--

**Аналітична довідка щодо впровадження освітнього компонента
«Електронна комерція» до ОПП «Менеджмент організацій»
(підготовлено Штепою О.В.)**

Включення освітнього компонента «Електронна комерція» до оновленої редакції ОПП «Менеджмент організацій» є логічним, обґрунтованим і методично виваженим кроком, що спирається на сучасні тенденції розвитку управлінської освіти в Європейському Союзі та на практичний досвід провідних університетів — партнерів міжнародного проекту Erasmus+ «Teaching Digital Entrepreneurship» (2020-1-PL01-KA203-081784), у якому бере участь кафедра управління.

У межах проекту вивчено підходи таких університетів ЄС, як:

- Краківський економічний університет (Польща);
- Університет Хаєн (Іспанія);
- Університет Фоджа (Італія);
- Неаполітанський університет Parthenope (Італія);
- Університет Салерно (Італія);
- Віденський економічний університет (Австрія).

У цих закладах дисципліни, пов'язані з електронною комерцією та цифровими бізнес-моделями, є невід'ємною частиною підготовки менеджерів. Курсова структура охоплює роботу з цифровими платформами та маркетплейсами, інструментами продажу, логістичними рішеннями, системами онлайн-платежів та цифровим маркетингом; широко застосовуються бізнес-кейси, симуляції та проектні завдання. Це забезпечує формування компетентностей, необхідних для роботи в умовах цифрової економіки та управління процесами комерціалізації цифрових продуктів.

Окремого обґрунтування потребує вибір саме компонента «Електронна комерція», а не ширшого за змістом «Електронне підприємництво». У міжнародній практиці digital entrepreneurship є «парасольковою» категорією, що охоплює інновації, стартап-екосистеми, моделі розвитку цифрових бізнесів, венчурне фінансування тощо. Натомість електронна комерція є її прикладною, операційною складовою, зосередженою на організації та управлінні процесами онлайн-продажів, роботі з платформами та логістикою, формуванні клієнтського досвіду й управлінні електронними каналами збуту. Для менеджерського профілю ОПП «Менеджмент організацій» саме така прикладна спрямованість є найбільш релевантною, адже відповідає предметній області програми і дозволяє розвивати практичні управлінські навички у цифровому середовищі.

Впровадження освітнього компонента «Електронна комерція» ґрунтується на таких аргументах:

1. Відповідність міжнародному досвіду. У програмах провідних університетів ЄС модулі з електронної комерції інтегровані в підготовку менеджерів, фахівців з підприємництва та бізнес-адміністрування як інструмент розвитку актуальних цифрових компетентностей.
2. Насиченість сучасним управлінським змістом. Компонент формує здатність працювати з електронними бізнес-процесами — від організації онлайн-продажів до управління цифровими каналами взаємодії з клієнтами та цифровими платформами.
3. Практикоорієнтований характер. У зміст курсу можуть бути інтегровані кейси, отримані в межах проєкту Erasmus+, що дозволяє формувати у здобувачів реальні, практичні навички роботи у сфері цифрової економіки.
4. Відповідність Стандарту вищої освіти та потребам ринку праці. Компонент посилює цифрову складову програми, забезпечуючи формування компетентностей, прямо передбачених Стандартом за спеціальністю 073 «Менеджмент», та відповідає очікуванням роботодавців щодо підготовки менеджерів, здатних працювати в умовах цифрових трансформацій.

Таким чином, освітній компонент «Електронна комерція» органічно вписується в оновлений зміст ОПП «Менеджмент організацій», цілком відповідає міжнародним освітнім

тенденціям, ґрунтується на досвіді закордонних університетів, узгоджується зі стратегічними цілями університету щодо цифровізації та підсилює практичну підготовку здобувачів.

Аналітична довідка щодо порівняльного аналізу вітчизняних освітніх програм (підготовлено Яковенком І.В.)

З метою підвищення якості оновленої редакції ОПП «Менеджмент організацій» було здійснено аналіз змісту аналогічних освітніх програм провідних українських університетів, зокрема:

- Дніпровського національного університету імені О. Гончара
- Національного університету «Києво-Могилянська академія»
- Київського національного університету імені Т. Шевченка
- Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця
- Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

Додатково зафіксовано порівняння з окремими дисциплінарними блоками КПІ та ХНУ ім. Каразіна.

Аналіз охоплював: формулювання мети програм; обов'язкові та вибіркові освітні компоненти; відповідність дисциплін сучасним тенденціям менеджменту та потребам ринку праці.

Узагальнені результати аналізу та пропозиції

Пропозиція щодо компонента	Наявність аналогічних дисциплін в інших університетах	Короткий висновок
1. Блок міжнародної складової: – Міжнародний бізнес-менеджмент – Зовнішньоекономічна діяльність – Міжнародний менеджмент – Менеджмент ЗЕД	Дніпровський НУ, Одеський НУ, НаУКМА, ХНУ ім. Каразіна, КПІ, КНУ ім. Шевченка (у різних редакціях і назвах)	Міжнародна складова чітко представлена в більшості програм. Доцільним є її посилення через введення компонента «Міжнародний менеджмент».
2. Контроль, аудит та економічний аналіз (як альтернатива нашому «Контролінгу»)	Дніпровський НУ, ХНЕУ ім. Кузнеця, Одеський НУ, НаУКМА	Поширена практика посилення економіко-аналітичного блоку; доцільно врахувати при оновленні програми й введення ОК «Економічний аналіз».
3. Адміністрування організацій / Бізнес-адміністрування	НаУКМА, КНУ ім. Шевченка, окремі модулі в інших ЗВО	Є тенденція включення адміністративного менеджменту до підготовки менеджерів. Пропонується додати компонент «Адміністративний менеджмент».
4. Компоненти з бізнес-процесів: – Технологія розробки та управління бізнес-процесами – Реінжиніринг бізнес-процесів (як поглиблений вибірковий компонент)	Присутні у ряді ЗВО у різних редакціях (Дніпровський НУ, Одеський НУ, ХНЕУ ім. Кузнеця, ХНУ ім. Каразіна та ін.)	Українські програми зазвичай поєднують базові курси з моделювання й розробки бізнес-процесів в основній частині з поглибленими дисциплінами щодо реінжинірингу у вибіркового блоці. Доцільно уточнити зміст і структуру обов'язкового та вибіркового компонентів

5. Історія економіки, економічної думки або менеджменту	НаУКМА, КНУ ім. Шевченка (переважно як вибіркові дисципліни)	Такі курси трапляються, але не є типовими для управлінських програм; включення можливе залежно від навантаження циклу загальної підготовки.
---	--	---

Узагальнений висновок:

Порівняльний аналіз підтвердив, що провідні українські університети приділяють особливу увагу таким змістовим блокам:

- міжнародний менеджмент / зовнішньоекономічна діяльність;
- адміністративний менеджмент;
- економічний аналіз та аудит;
- технології розробки та управління бізнес-процесами (як базовий рівень) та реінжиніринг бізнес-процесів (поглиблений рівень у вибіркового циклі).

На основі цього аналізу робочій групі було рекомендовано включити до оновленої редакції ОПП такі компоненти:

- «Міжнародний менеджмент». Пропонується введення цього компоненту на 4 курсі за рахунок скорочення годин, виділених на практику;
- «Адміністративний менеджмент». Запропонований ОК є доцільною альтернативою чинній дисципліні «Операційний менеджмент», оскільки остання значною мірою дублює зміст компонентів, присвячених управлінню бізнес-процесами, та орієнтована переважно на виробничі операції. Натомість «Адміністративний менеджмент» посилює компетентності студентів у сфері організаційного проектування, регламентування діяльності, документно-інформаційного забезпечення управління. Компонент є більш узгодженим із сучасними практиками менеджменту і забезпечує логічну структурну цілісність освітньої програми.
- «Економічний аналіз». Запропонований ОК є доцільною альтернативою чинній дисципліні «Теорія організацій та сучасні концепції лідерства», оскільки перша її частина є надмірно теоретизованою і не забезпечує формування прикладних компетентностей, а друга частина дублює зміст уже наявних у програмі компонентів з лідерства. Натомість «Економічний аналіз» посилює аналітичний та управлінсько-оцінювальний блок ОП, відповідає практикам провідних університетів та потребам роботодавців і логічно вписується в профіль підготовки менеджера»;
- уточнити компоненти щодо бізнес-процесів (обов'язкові та вибіркові): компонент «Технологія розробки та управління бізнес-процесами» розглядати як базовий і включити до основної частини ОП, а «Реінжиніринг бізнес-процесів» перенести у вибіркову частину відповідно до загальноукраїнської практики викладання цих дисциплін.